

OBSAH

EDITORIAL	163
ZA JANEM ŠPITZEM (Šárka Gjuričová, Hana Junová):	164
PSYCHOTERAPIE: LÉČBA, POMOC, METODY	
Jiří Růžička: Vzpomínka, halucinace a časové prožívání v psychoterapeutické reflexi (fenomenologický přístup) - dokončení z předchozího čísla	166
Martin Jára: Sen jako projekce (Poznámky gestalt terapeuta)	173
Alena Plhánková: Denní snění	178
Ivana Radimecká, Josef Radimecký: Model práce s rodinnými příslušníky v terapeutické komunitě White Light I.	181
VÝZKUM V PSYCHOTERAPII	
Naděžda Tumpachová: Změny v chápání smyslu života v průběhu psychoterapie osob závislých na návykových látkách	188
ZKUŠENOST Z „DRUHÉHO BŘEHU“	
Jeronym Janíček: (Ne)mocná síla agorafobie	195
(PSYCHOTERAPEUTICKÝ) FEJETON	
Ivo Kunst: Vaši ruku, komture!	200
PŘEMÝŠLENÍ O ETICE	
Hana Junová: Výzva k debatě (Že byste se nemohli vyjádřit...?)	202
GLOSA	
Ivo Kunst: Jak se platí a vyplatí psychoterapie?	203
AD MINULÉ ČÍSLO	
Jan Poněšický: O toleranci v psychoterapii (a v Konfrontacích)	205
Igor Pavelčák: Chudák pes	206
RECENZE	
Věra Machů: Když pro Konfrontace, tak kriticky (o knize S. Kratochvíla)	207
Ladislav Timulák: Klienti způsobují, že terapie funguje (o knize Boharta a Tallmanové)	208
Tereza Kocourková: Nad knihou Freud a po Freudovi... ..	211
KONGRESY A KONFERENCE	
Martina Rašticová: „Otázka času“	213
Z DOPISŮ	216

EDITORIAL

„U komplikovaných, duchovně rozvinutých lidí... udělá lékař nejlépe, odloží-li svoji veškerou metodickou a teoretickou výzbroj a spolehne se jedině na svoji osobnost.“ Tuto myšlenku pronesl Jung v Curychu v roce 1935. Je to osobnost (velmi často; i když ne vždy), co léčí - působí v psychoterapii. Anebo... co terapii naopak kazí, co v ní škodí. To je jistě zajímavá myšlenka: psychoterapii může poškodit a zkažit jen psychoterapeut, nikdy (anebo přesněji většinou nikoliv) onen druhý člověk, který za terapeutem přišel. Někdy to vypadá, že zralejší terapeuti se čím dál více spoléhají spíše sami na sebe než na knihy, poučky, manuály a moudra z psychoterapeutických časopisů.

„Nechal jsem za sebou všechna dosavadní teoretická vodítka, která jsem si osvojil,“ píše v ukázce ze své práce kolega Jiří Růžička v roce 2001. Jeronym Janíček vypráví o setkání s řadou lékařů (internistů, psychiatrů) ve své zprávě „z druhého břehu“. Vodítka teorií ho nevytěžili. Léta bojoval a možná dál bojuje s agorafobií. Doporučuji k přečtení! Mimo jiné se tímto příspěvkem navracíme k pravidelnému konfrontování zkušeností (rubrika bude pokračovat po celý rok 2002), a hlavně: každý z nás se může zamyslet nad svou empatií, trpělivostí, přezíravostí, respektem či despektem... nad svou osobností. Duchovním skalpelem či tupým „křivákem“.

Nezapomínám na to, že tento časopis pomáhá uspořádat i onu „metodickou a teoretickou výzbroj“ v jakémsi pomyslném skladišti terapeutových „zbraní“, že je pomáhá brousit, čistit i konzervovat tak, aby byly k použití. Nezapomínám na to, že předkládá „teoretická vodítka“, z nichž některými se čtenář může nechat vést v bludišti cest. Na druhou stranu chce tuto „teoretickou výzbroj“ konfrontovat s „procesem odzbrojení“. Někdy přispějeme k míru tím, že se zbraní vzdáme. Když nás druhý člověk přistihne jako „také člověka“ (a nikoliv jako vyzbrojeného „odborníka“), možná že právě tehdy pomůžeme nejvíce. Obstojíme-

li v jeho očích. Možná že právě tehdy se stane změna.

Změnu nezpůsobíme, změna se stává, vzpomíná na oblíbenou větu Honzy Špitze ve svém - žel již - ohlédnutí za přítelem Šárka Gjuričová. Měl jsem tu čest Honzovi tykat posledních pár let. Stačil mě nakazit svým upřímným zájmem o odbornou literaturu (nejenom psychoterapeutickou!), o vědu, o paradigma. Když vázlo vydání již ohlášené knihy v Konfrontacích, jeho otázky, kdy si bude moci knihu zakoupit, mne popoháněly. Před lety v zimě, na přelomu let 1997 a 1998 (ten čas tak letěl!) jsem se na pár dní ponořil do našeho rozhovoru. První část z něho vyšla v čísle 4/1997, pokračování v čísle 1/1998. Bezprostředně inspirovan knihou fyzika Weinberga Snění o finální teorii mně pár měsíců před tím spontánně naskakovaly na mysl otázky, jež jsem posléze předestřel před Honzu. Chopil se jich. Jeho odpovědi patří k tomu nejkvalitnějšímu, co jsem mohl v tomto časopise přinést. Je počtou Konfrontací, že jim Šárka Gjuričová s Honzou Špitzem svěřili svou poslední společnou stať, přednesenou v červnu t. r. v Budapešti (vyjde v příštím čísle).

Co dodat k našemu snění? Třeba ke snění o finálním rozřešení a rozřešení všeho toho terapeutizování nad životy lidí, o vyřešení a o sloučení, o rozplynutí a diferencování... Neměli bychom snít své denní sny odborníků spíše o tom, jak zůstat - co nejdéle to jde - lidští, neobroušení a „použitelní“? A také etičtí? (Viz výzva Hany Junové v tomto čísle; zareagujte na ni!) Neměli bychom se zasnít nad tím, nad čím jsme se dosud nikdy nezasnili?

Naše denní sny bývají možná více o penězích než o něze. Více o snadnosti než o poctivosti. Co dodat k takovému (našemu) snění?

Třeba toto číslo časopisu. Až se z jeho četby vynoříte zase do bdění - a než budete zcela střízliví a probuzení do prázdna beze snů, sedněte - třeba ke snadnému e-mailu - a dejte vědět do redakce: Co se vám při četbě zdálo?

V Hradci Králové 29. listopadu 2001

Zbyněk Vybíral